

A koronavírus-járvány hatása a tervező vállalkozásokra és a MÉK tagjaira
Vállalkozások felmérése - Elemzés
2020. 03. 31. - 2020. 04. 06.

0. kérdés - 0. kérdés statisztika: Melyik Területi Építész Kamarához tartozik?

A felmérést **2020. 03. 31-én 12 órakor** indítottuk el, és **2020. 04. 06-án éjféltől** zártuk le.

A felmérés 03. 31-én megjelent a MÉK honlapján és Facebook oldalán, aznap kiértékelésre kerültek a Területi Kamarák. 03.31-én éjjel a MÉK részéről kiküldésre került rendkívüli hírlevélként 10007 szakmagyakorlónak. A Területi Kamarák első körben 03. 31-én és 04. 01-én küldték ki hírlevélben vagy emailben (Budapest 04. 02-án). A Területi Kamarák közül 8 tette fel a honlapjára, illetve néhány a Facebook oldalára is kitette. A MÉK ismételten 04. 03-án normál hírlevélként 3800 szakmagyakorlónak küldte ki a felhívást, illetve folyamatosan jelentette meg a felhívást a Facebook oldalán és a honlapon, a felmérést kitöltők aktuális számával (ezt néhány Területi Kamara is megtette saját FB oldalán). A Területi Kamarák egy része 04. 03-án, illetve 04. 06-án ismételten értesítette tagjait emailben, vagy hírlevélben.

Ennek eredményeképpen a lezárásig **2777** válasz érkezett.

A 0.kérdés-statisztika oldalon vizsgált adatok esetében az egyes fogalmak az alábbiakat jelentik:

- szakmagyakorlók aktív létszáma: az összes aktív tag és nyilvántartott létszáma
- szakmagyakorlók teljes létszáma: az összes tag és nyilvántartott létszáma
- kiértékeltek létszáma: a Területi Kamarák által kiértékeltek szakmagyakorlók létszáma (ez magasabb is lehet, mint az aktív létszám, amennyiben nemcsak az aktív szakmagyakorlókat értesítik ki)

Az aktív szakmagyakorlók számára vetítve a kiértékeltek száma jellemzően 85-110 % körül mozog (100 % fölé ott mehet, ahol nemcsak az aktívakat értesítették ki).

A beérkezett válaszok aránya jelentős eltérést mutat a Területi Kamarák között. A legnagyobb aktivitás az aktív szakmagyakorlókra vetítve 43,33 %-os, míg a legalacsonyabb 20,38 %. Az adatok elemzését követően sok egyéb mellett 2 fontos következtetés vonható le:

- egyértelmű összefüggés van a beérkezett válaszok száma és a Területi Kamarák által kiértékeltek száma között. Azoknál a Kamaráknál, ahol a kiértékeltek aránya 42,46-63,91 % között mozgott, ott a beérkezett válaszok száma 20,38-22,50 %-os.
- Annak ellenére, hogy jelen felmérés szomorúan aktuális, minden szakmagyakorlót érintő, mégis csak az aktív szakmagyakorlók 28,67 %-a, míg a teljes létszám 23,30 %-a adott választ. A felmérés elérte a célját, hiszen a beérkezett válaszok aránya jóval meghaladja a Nemzeti Konzultációk válaszadási arányát, amire alapozva egész országot meghatározó döntések születnek, ugyanakkor egyrészt törekednünk kellene ennek az arálynak a további javítására, illetve ez valahol jelzés is az inaktív 71 %-nak, aki adott esetben kritizálja a Kamara aktivitását, miközben önmaga sem aktív.

1. kérdés: Ön Vállalkozó vagy alkalmazott?

A beérkezett válaszok alapján a szakmagyakorlók mintegy 75-80 %-a valamilyen vállalkozási formában végzi a tevékenységét.

Ezt a kérdést követően válik szét a felmérés 2 irányra, a vállalkozásokat és az alkalmazottakat érintő részre. Vállalkozásként **2149** válaszadó jelölte meg magát.

2. kérdés: Vállalkozása mely szektorban működik, mi a fő tevékenysége?

A beérkezett válaszok alapján a szakmagyakorlók mintegy 80 %-a foglalkozik tervezéssel, cca 10 % műszaki ellenőrzéssel és műszaki vezetéssel.

3. kérdés: Amennyiben vállalkozásának fő tevékenysége a tervezés, úgy annak mi a területe?

A beérkezett válaszok alapján a tervezéssel foglalkozó szakmagyakorlók mintegy 90 %-a építészeti tervezés területén működik. A fennmaradó mintegy 10 % viszonylag egyenletesen oszlik meg a település-, táj-, és belsőépítészeti tervezés között.

4. kérdés: Vállalkozása melyik típusba tartozik?

A beérkezett válaszok alapján a vállalkozások 49,5 %-a egyéni vállalkozó, 46,63 %-a mikrovállalkozás, ez a teljes vállalkozások 96,14 %-a, azaz a szakmagyakorlók nagy többsége működik ezekben a vállalkozási formákban.

5. kérdés: Vállalkozása várhatóan kényszerül-e elbocsátásokra a koronavírus-járvány miatt?

Jó hír, hogy a beérkezett válaszok alapján a vállalkozások közel 3/4-e nem tervez elbocsátást, ugyanakkor rossz hír, hogy a vállalkozások 11,28 %-a várhatóan szünetelteti, vagy bezárja a vállalkozását. Ezek közül 176 egyéni vállalkozó, 63 mikrovállalkozás.

6. kérdés: Ha elbocsátásokra kényszerül a Vállalkozás, akkor az várhatóan milyen mértékű lesz?

Bár az 5. kérdésnél 564 vállalkozás jelezte, hogy elbocsátásokra kényszerül, ebben a válaszban 444 vállalkozás jelezte, hogy minimum 1 főt elbocsát) ez a 2149 vállalkozói válaszadó cca 20 %-a).

A beérkezett válaszok alapján 210 vállalkozás készül 3 főnél nagyobb elbocsátásra (ez a 2149 vállalkozói válaszadó cca 10 %-a).

7. kérdés: Történt-e már elbocsátás a Vállalkozásánál, ha igen, hány főt érintett?

A beérkezett válaszok alapján eddig 146 vállalkozásnál történtek elbocsátások (6,8 %).

8. kérdés: Számít-e arra, hogy a koronavírus-járvány gazdaságra gyakorolt negatív hatásai az Ön Vállalkozását is befolyásolni fogják?

A beérkezett válaszok alapján a válaszadók 93,64 %-a számít a járvány negatív hatásaira a saját vállalkozásánál.

9. kérdés: Ha számít arra, hogy a koronavírus-járvány gazdaságra gyakorolt negatív hatásai az Ön Vállalkozását is befolyásolni fogják, akkor ez a hatás hány héten belül várható?

A beérkezett válaszok alapján a válaszadók cca 62 %-a a negatív hatást már most, vagy 1 hónapon belül érzékeli, míg 2-2,5 hónapon belül (és ennyi ideig várhatóan biztosan kitart a járvány) ez az arány már cca 85 %.

10. kérdés: Rendelkezik-e az Ön Vállalkozása vészforgatókönyvvel az esetleges válsághelyzetre?

A beérkezett válaszok alapján a vállalkozások 60 % nem rendelkezik válsághelyzetre vonatkozó vészforgatókönyvvel, és jelenleg is csak 28 % készít ilyet.

11. kérdés: Vállalkozása ismeri-e a jelen válsághelyzettel kapcsolatos munkajogi előírásokat, lehetőségeket?

A beérkezett válaszok alapján a válaszadók 52 %-a nem ismeri a jelen helyzettel kapcsolatos munkajogi előírásokat, lehetőségeket. Az erre vonatkozó tájékoztatásban lenne mozgástere a Kamarának!

12. kérdés: Várhatóan milyen lépéseket tesz a Vállalkozása a munkavállalók foglalkoztatásával kapcsolatban?

A beérkezett válaszok alapján a vállalkozások 70 %-a jelezte, hogy otthoni munkavégzésre rendezkedik be, mintegy 10 %-a tervez leépítést, fizetés nélküli szabadságot és munkaszerződés módosítást (ennél a kérdésnél több válasz is megadható volt, így az egyes válaszok számának összege nagyobb lehet, mint a válaszadók száma).

13. kérdés: Vállalkozásánál működhet az otthoni munkavégzés?

A beérkezett válaszok alapján a vállalkozások 57,62 %-ánál működhet az otthoni munkavégzés, míg 36,19 %-nál ez csak részben oldható meg.

14. kérdés: Mi okoz nehézséget az otthoni munkavégzésnél?

A beérkezett válaszok alapján a fő problémát azon túl, hogy a vállalkozások egy részénél nem, vagy részben oldható meg az otthoni munkavégzés, az informatikai infrastruktúra állapota okozza. Ennek megoldása igényként a 21. kérdésnél is megjelenik. Problémát jelent a kapcsolattartás is mind a megrendelőkkel, mind a hatóságokkal. Utóbbit illetően ugyancsak jelennek meg javaslatok a 21. kérdésnél.

15. kérdés: A Vállalkozás jelenlegi szerződés állományának mekkora bevételi hányadát nem érinti a járvány okozta gazdasági helyzet?

A beérkezett válaszok alapján a szerződéses állományt egyre növekvő hányadát 15-20 %-os mértékben nem érinti a járvány.

16. kérdés: A Vállalkozás jelenlegi szerződés állományának mekkora bevételi hányadát bizonytalanította, lassította le a járvány okozta gazdasági helyzet?

A beérkezett válaszok alapján a szerződéses állományt egyre növekvő hányadát 15-20 %-os mértékben bizonytalanította el a járvány.

17. kérdés: A Vállalkozás jelenlegi szerződés állományának mekkora bevételi hányadát lehetetlenítette el a járvány okozta gazdasági helyzet?

A beérkezett válaszok alapján a szerződéses állományt a vállalkozások mintegy 1/3-ánál alig lehetetlenítette el a járvány, és további 1/3-nál a szerződések 20-60 %-át lehetetlenítette el.

18. kérdés: A Vállalkozás pénzügyi tartalékai - bevonandó külső források nélkül - mennyi ideig biztosítják a Vállalkozás működőképességét a jelenleg ismert és prognosztizált feltételek mellett?

A beérkezett válaszok alapján a vállalkozások 2/3-a 3 hónapnál rövidebb pénzügyi tartalékokkal rendelkezik, azaz a járvány várható időtartama alatt náluk komoly pénzügyi nehézségek léphetnek fel.

19. kérdés: Becslése szerint Vállalkozása a járvány elmúltával mennyi idő alatt tud talpra állni, és elérni a járvány előtti gazdasági eredményeit?

A beérkezett válaszok alapján a vállalkozások mintegy 1/3-a tud majd 0-3 hónap alatt talpra állni, míg a 43 % 3-9 hónapra, és vállalkozások 1/4-e legalább 1 évre becsüli ezt. Ez azt jelenti, hogy a járvány elmúltával nagyon lassan tud majd a piac is kigyógyulni a betegségből.

20. kérdés: Jelenleg mi okozza Vállalkozásánál a legnagyobb működési problémát?

A válaszadók 25 % a megrendelések visszaesését, lemondását, illetve a személyes kontaktus hiányát, az érvényben lévő kijárási korlátozásokat jelölte meg fő problémaként. Mintegy 10 % jelölte meg problémaként az otthoni munka nehézségeit, az informatikai akadályokat, illetve a megrendelők elbizonytalanodását, és a teljes piac, a jövőkép bizonytalanságát. A válaszadók 7 %-ára tehető azok száma, akik a szerződések felmondását, a bevételek visszaesését tekintik a fő bajnak (ennél a kérdésnél több válasz is megadható volt, így az egyes válaszok számának összege nagyobb lehet, mint a válaszadók száma).

21. kérdés: Milyen kormányzati intézkedésekre lenne szükség a tervezők, a tervező vállalkozások, a tervezési piac megsegítésére?

A válaszadók 48 %-a igényli az adók és járulékok csökkentését, elengedését, átütemezését. Ezen túl a KATA könnyítések kiterjesztését 8,37 % külön említi. A válaszadók 19 %-a a gazdaság, és azon belül az építőipar ösztönzését szolgáló intézkedéseket vár. 13 % kéri az állami, önkormányzati beruházások folytatását, felgyorsítását. 6 % igényli a munkabérek támogatását, kedvező hitelkonstrukciók bevezetését.

Fentiek alapján került összeállításra az az anyag, amelyet a döntéshozók elé tárunk, amelyben jelezzük a szakmagyakorlóink problémáit, igényeit!